

PRZEGLĄD ENERGETYCZNY

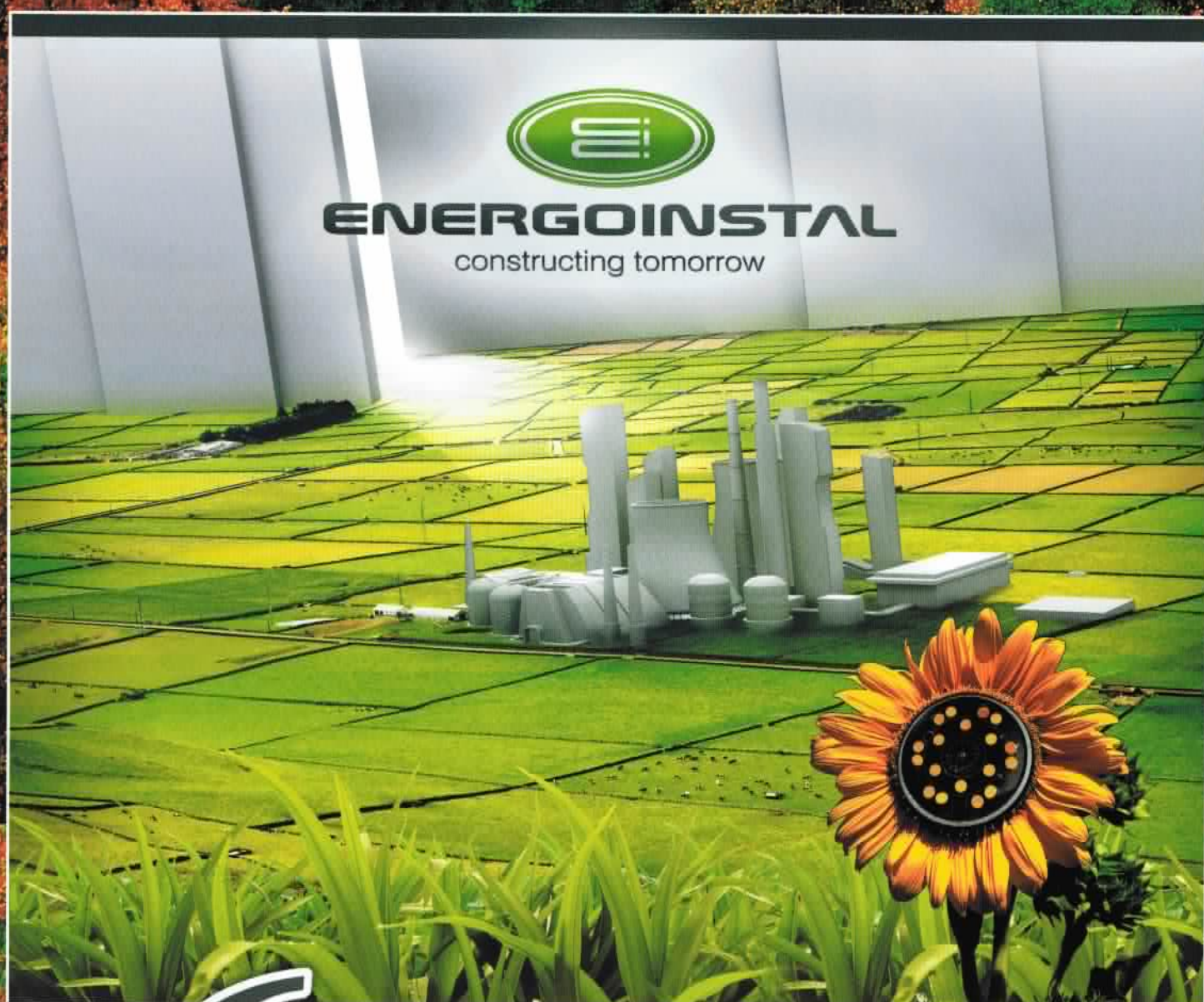
Rok założenia 1996

Numer **3** (55)
wrzesień 2009

ISSN 1641-7992

IZBA GOSPODARCZA ENERGETYKI I OCHRONY ŚRODOWISKA

60 lat
doświadczeń

www.energoinstal.pl

Finezja technologii i produkcji

Wieloletnia tradycja i niemałe doświadczenie, innowacyjna rzeczywistość i wizja przyszłości – tak by można scharakteryzować w jednym zdaniu, bez definiowania pola działań, śląski **Energoinstal S.A.** Firma z Katowic, producent wyrobów wysokiej techniki dla elektroenergetyki, w szczególności kotłowni przemysłowych, kończy w tym roku 60 lat. Zaczynał niemal seniora gdyby nie to, że przedsiębiorstwo przeżywa drugą młodość – w 1998 r. ruszyła budowa firmy w obecnym kształcie z myślą o energetyce (słowem symbioza sześćdziesięciolatka z dziesięciolatkiem). Animatorem tych zmian był **Stanisław Więcek**, który przejął wówczas stery firmy, obecny jej prezes i główny udziałowiec.

Nieco historii, czyli od huty do lasera

Firma powstała w 1949 roku w celu budowy instalacji przemysłowych dla hutnictwa i branży chemicznej. Z upływem lat zmieniała nazwy (od lat 60. ubiegłego wieku do 2003 r. nosiła miano „Instal Katowice”), struktury organizacyjne, niemniej do 1998 r. głównym adresatem jej produkcji było hutnictwo i energetyka. Zwolna w profilu przedsiębiorstwa brał górę sektor energetyczny, druga połowa lat 60. zaowocowała pierwszymi kontraktami zagranicznymi. Lat 70. to czas budowy Huty Katowice, ze znaczącym udziałem Instalu. W kolejnym dziesięcioleciu rozwijany jest eksport instalacji przemysłowych a kamieniem milowym staje się budowa pierwszego kotła dla energetyki (1982 r.) i rozpoczęcie współpracy z niemiecką firmą Standardkessel Duisburg. Transformacja systemowa Polski umożliwia prywatyzację firmy, która następuje w 1991 r. W 1995 r. zostaną wniesione jej akcje do NFI. Oto co mówi prezes Stanisław Więcek:

– Jestem najstarszym pracownikiem firmy, stażem i wiekiem. Rozpocząłem pracę w 1967 r., przeszedłem wszystkie szczeble kariery zawodowej od stażysty do głównego inżyniera. W 1987 r. zostałem w NRD pełnomocnikiem firmy, a dwa lata później otworzyłem samodzielny oddział na całe Niemcy z siedzibą w Berlinie. Rozszerzyłem działalność na Szwajcarię, Francję, Belgię, Holandię. Krążyłem po zachodniej Europie samochodem wyposażonym w telefon i faks, miałem w nim ruchome biuro, na parkingach opracowywałem oferty.

Te działania przyniosły wymierne efekty, firma była coraz bardziej znana w Europie, pojawiły się zlecenia nie tylko z tego kontynentu. Kryzys początku lat 90. zredukował krajowe inwestycje, istniała konieczność zdobycia silnej pozycji na rynkach zagranicznych.

– W 1998 r. spółka miała kłopoty finansowe, była zadłużona, portfel zamówień był skromny (sprzedaż na poziomie 40 mln), ratowała się sprzedażą majątku – wspomina Stanisław Więcek. – Rada nadzorcza zaproponowała mi funkcję prezesa, zgodziłem się, po 13 latach wróciłem do kraju. W ciągu roku podniosłem wartość spółki, zaczęła przynosić profity. NFI postanowił ją sprzedać konkurencji, w efekcie groziła jej likwidacja. Zablokowałem te działania, zwróciłem się do francuskiego właściciela funduszu z pytaniem czy nie są zainteresowani podwojeniem wartości sprzedaży i zysku. Byli. Szuka-

Grupa Kapitałowa Energoinstal S.A.

Energoinstal Sp. z o.o. (100 proc. udziałów), Instal Finanse Sp. z o.o. (100 proc. udziałów), Instal Bielsko Sp. z o.o. (100 proc. udziałów), Instal Development Sp. z o.o. (100 proc. udziałów), Instal-Cad Sp. z o.o. (100 proc. udziałów), ZEC Energoservice Sp. z o.o. (96,78 proc. udziałów), Interbud-West Sp. z o.o. (64,85 proc. udziałów), BES-Kraftwerksanlagen Sp. z o.o. (49 proc. udziałów).

STANISŁAW WIĘCEK, wykształcenie wyższe techniczne (mgr inż.) – ukończone studia na Politechnice Śląskiej w Gliwicach. Od 1967 związany z firmą Energoinstal (dawniej Instal Katowice S.A.). Zatrudnienie na stanowiskach począwszy od Mistrza do Głównego Inżyniera. 1986–1998 r. założyciel i Dyrektor Samodzielnego Oddziału w Berlinie; pełniąc tę funkcję rozszerzył obszar działalności spółki o prawie wszystkie kraje Europy, ugruntowując pozycję firmy jako solidnego i godnego zaufania partnera na rynkach zagranicznych. Od 1998 r. Prezes Zarządu Energoinstal S.A.; zastosowany nowoczesny sposób zarządzania firmą sprawił, że spółka plasuje się obecnie w gronie li-

derów rozwiązań dla branż energetycznych i jest niekwestionowanym specjalistą w budowie kotłowni na parametry nadkrytyczne z wykorzystaniem turbiny gazowej i parowej. W okresie sprawowanej prezesury doprowadził m.in. do: przebranzowienia firmy na energetykę i generalne wykonawstwo, debiutu Energoinstal S.A. na Głównym Rynku GPW w Warszawie (wrzesień 2007r.); debiut ten umożliwił spółce pozyskanie dodatkowych środków pozwalających na dalszy rozwój, – stworzenia Grupy Kapitałowej Energoinstal S.A., w skład której wchodzi obecnie 8 spółek. Laureat licznych nagród i wyróżnień, wśród których szczególne miejsce zajmują: Brązowy i Złoty Krzyż Zasługi oraz Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski oraz Platynowy Laur Umiejętności i Kompetencji, „Ambasador Spraw Polskich”, Mister Eksportu, Cezar Śląskiego Biznesu, Śląski Oskar. Członek: Business Centre Club, Izby Gospodarczej Energetyki i Ochrony Środowiska, Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach. Bezpartyjny, niezwiązany z żadną opcją polityczną.

lem bez skutku nabywcy przedsiębiorstwa. Zdecydowałem się je przejąć jako przedstawiciel współpracowników. Nie wdając się w szczegóły jak to się udało (zaryzykowałem wszystkim co posiadałem, zdobyłem kredyt na dobrych, ale nie preferencyjnych warunkach), w latach 2001–2002 stałem się właścicielem większościowego pakietu akcji. Przetworzyłem firmę na czystą ekologicznie energetykę – tego uczyłem się za Zachodzie.

Zmiana profilu jej produkcji na rzecz elektroenergetyki jest tak głęboka, że znajduje odzwierciedlenie w zmianie nazwy na Energoinstal SA, dokonanej w 2003 r. W 2007 r. firma udanie debiutowała na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

– Z emisji pozyskaliśmy 65 mln zł., które zostały przeznaczone na rozbudowę Grupy Kapitałowej i inwestycje (głównie maszyny i rozbudowa, bądź budowa hal) – stwierdza prezes Więcek. – Jesteśmy zainteresowani akwizycją dwóch polskich spółek z branży elektroenergetycznej związanych z remontami turbin i automatyką. Obecność na giełdzie to prestiż i pewność wysokich standardów działania w świecie biznesu. Dywidendę będziemy wypłacali akcjonariuszom w 2012 r., zyski z lat poprzednich zasilają kapitał zapasowy.

Energoinstal SA rozwija się w ponad 90 proc. w oparciu o eksport, systematycznie powiększa Grupę Kapitałową, współpracuje z nauką nie szepcząc na ten cel środków. Ma na tym polu liczne dokonania. Nowością na światową skalę jest opracowanie technologii spawania laserowego przy produkcji kotłowni.

– Od 10 lat przeznaczamy średniorocznie 3–4 mln zł na badania naukowe, mamy zespół badawczy z udziałem m.in. dwóch doskonałych doktorów, ekspertów spawalnictwa – mówi Stanisław Więcek. – Współpracujemy z Politechniką Śląską i Akademią Górniczo-Hutniczą. Otrzymujemy także granty z Polskiej Akademii Nauk, która w około ¼ finansuje dany projekt. Wynik tych prac to osiem złożo-

nych wniosków patentowych. Tak powstała opatentowana przez nas technologia spawania rur ożebrowanych ze stali P91. Obecnie do kotła 1100 MW w elektrowni Neurath k/Koloni dostarczamy ściany szczelne ze stali 7 CrMo spawane wg naszej technologii. Tu dygresja – byłem w Japonii z misją gospodarczą, zapoznałem się z produkcją turbin do reaktorów elektrowni jądrowych. Poziom spawania w naszej firmie jest wyższy od tam stwierdzonego. My robimy dwa stopnie powyżej wymagań, tak wysoka jakość rzecz jasna kosztuje.

Spółka prowadzi prace nad uruchomieniem nowoczesnego Centrum Innowacyjnych Technik Laserowych, które pozwoli znacznie zmniejszyć zużycie energii elektrycznej. Ekologiczność tej inwestycji to także nie stosowanie topników spawalniczych, co zredukuje ilość odpadów i ograniczy prace wykończeniowe i montażowe.

Oferta, czyli świat i Polska

Energoinstal znany jest bardziej zagranicą, w szczególności w Europie Zachodniej, niż w naszym kraju. Pozorny paradoks, bo tam po prostu inwestuje się w energetykę, u nas głównie dyskutuje o takiej konieczności. Toteż tam Energoinstal realizuje gros kontraktów, jest ceniony za profesjonalizm, jakość, innowacyjność. Ale i nad Wisłą sytuacja ulega zmianie, ruszają z wolna inwestycje nie tylko w energetyce węglowej, ale i opalanej gazem czy biomasą. Zapewne pojawią się kontrakty na budowę spalarni odpadów wytwarzających energię. Tu jest pole do popisu dla katowickiej spółki. Firma produkuje przede wszystkim kotły łącznie z instalacjami do spalania biomasy, kotły odzysknicowe, przeważnie na parametry nadkrytyczne, w układzie kogeneracyjnym (turbina gazowa – kocioł – turbina parowa) i kotły do spalania śmieci. Jej szczegółowa oferta w dziedzinie produkcji jest bardzo szeroka i obejmuje:

- **kotły energetyczno-przemysłowe czyli:**
 - odzysknicowe (jedno-, dwu-, trójciśnieniowe) w układach parowo-gazowych elektrowni oraz ich elementy,
 - parowe na biopaliwa,
 - do utylizacji odpadów komunalnych,
- **palniki olejowo-gazowe,**
- **stacje regulacyjne i pomiarowe olejowo-gazowe,**
- **konstrukcje stalowe – elementy rurociągów energetycznych, kanały powietrza i spalin, kłapy, przewody wentylacyjne i odpylające, zbiorniki ciśnieniowe, nietypowe urządzenia przemysłowe,**
- **rury ożebrowane z żebrami ciągłym lub nacinanym, spawanym na całej długości,**
- **rury napawane (claddingowane) stopami niklu inconel 625 i 686.**

Energoinstal prowadzi również montaż i remonty kotłów parowych, wodnych, na biopaliwa, do utylizacji odpadów komunalnych, kompletnych kotłowni, konstrukcji nośnych kotłów i obiektów przemysłowych, rurociągów energetycznych, instalacji i urządzeń: ochrony środowiska, centralnego ogrzewania, wodno-kanalizacyjnych, ciepła technologicznego, wody lodowej, wentylacyjnych, klimatyzacyjnych i odpylania, produktów ze stali szlachetnych w przemyśle spożywczym, chemicznym i budownictwie, termicznych.

W produkowanych i instalowanych kotłach poszczególne materiały opałowe (gaz, biomasę, odpady komunalne) w optymalny sposób są przekształcane w energię elektryczną bądź ciepło.

– Nasza przewaga konkurencyjna polega i na tym, iż zarówno produkujemy jak i montujemy urządzenia, co obniża koszty inwestycji – zapewnia prezes Więcek. – Wybrani montażyści z placu budowy trafiają do wytwórni by poddać ocenie finalny produkt, nadać mu optymalny kształt i wracają na montaż. To sposób na niemal całkowitą redukcję usterek.

Sztandarowe realizacje, czyli nie tylko Dunkierka i „Przyjaźń”

Wśród setek zrealizowanych prac najbardziej spektakularne dokonania to jeden z największych w historii firmy kontrakt na dwa

Zarząd spółki (od lewej): Michał Więcek – wiceprezes zarządu, dyrektor rozwoju i techniki, Stanisław Więcek – prezes zarządu, Jarosław Więcek – wiceprezes zarządu, dyrektor logistyki i nadzoru właścicielskiego

kompletne kotły odzysknicowe, pracujące w zakresie parametrów nadkrytycznych, wraz z instalacją kanałów spalin, rurociągami, palnikami i konstrukcją stalową nośną wykonane dla Elektrowni Dunkierka we Francji i budowa w charakterze generalnego wykonawcy Elektrociepłowni Koksowni „Przyjaźń” w Dąbrowie Górniczej, opalanej gazami nadmiarowymi. Całość dostaw dla tej pierwszej realizacji sięgnęła 16 tys. ton, a kotły zostały zainstalowane w linii elektrowni cyklu kombinowanego z turbiną gazową o mocy wyjściowej 800 MW (parametry kotłów: wydajność – 2 x 560 t/h, temperatura spalin – 1000°C, temperatura pary przegrzanej – 566°C, ciśnienie – 144 bar). Drugie dzieło to pierwsza tego rodzaju elektrociepłownia w kraju, w której instalacje utylizują gazy nadmiarowe (vide ekologia) i zarazem wytwarzają energię elektryczną (20 MW) i ciepłą (38 MW).

– Specjalizujemy się w budowie kotłów energetycznych – twierdzi Michał Więcek, wiceprezes zarządu, dyrektor rozwoju i techniki Energoinstalu. – W Europie wykonaliśmy ich kilkadziesiąt, w Polsce trzy (w Dąbrowie Górniczej, Lublinie i Rzeszowie). Ta sytuacja powinna ulec zmianie. Chcemy być bardziej widoczni w kraju, są już widoki na tę zmianę, o szczegółach za wcześnie jeszcze mówić. Będziemy uczestniczyli w poważnych przetargach. Dumni jesteśmy z sukcesu rynkowego jakim są nasze układy kogeneracyjne (wysoka wydajność i niezawodność kotłów). Zostały zainstalowane w EC Wrotków (Lublin) i EC Rzeszów. Do kotłów produkujemy rury ożebrowane, jako jedyna firma w Polsce i jedna z pięciu w Europie. Obecnie rozpoczęliśmy, jako światowy prekursor, ich spawanie laserem. Ta technologia została opatentowana.

Przedstawienie wszystkich zrealizowanych zleceń przez Energoinstal tylko w ostatnim dziesięcioleciu zajęłoby kilka stron tekstu. Wskażmy zatem na kilka ostatnich prowadzonych w Europie Zachodniej, głównie na terenie Niemiec. Są to termiczne zakłady utylizacji odpadów komunalnych i elektrownie opalane biomasą. W największej spalarni w Europie, w dzielnicy willowej Frankfurtu nad Menem, pracują 4 kotły. Pojawią się kolejne kotły utylizacyjne w Niemczech – 3 w Bernburgu i 1 w Stade, inny pracuje w Rostocku, w Stavenhagen a do spalania biomasy w Twence. Trwa realizacja kontraktu na wykonanie, dostawę i montaż kotła na biomasę dla Rotterdambu oraz na takie same prace, dotyczące kotła gazowego odzysknicowego, są prowadzone w Plattling (Niemcy).

– Kotłów do spalania śmieci zakontraktowaliśmy dotąd 18 (8 w ubr., 5 jest w realizacji) – informuje Michał Więcek. – Śmieci są nie segregowane, a oddziałują silnie korozyjnie na instalacje. Zapobiega temu nasza technologia pokrywania rur kotłowych warstwą stopów niklu (inconel). Propagujemy instalowanie takich kotłów w Polsce, program rządowy zakłada budowę 12 spalarni odpadów

komunalnych, są na ten cel pieniądze (samorządowe i unijne), są zainteresowani inwestorzy. Gminy wyznaczają tereny lokalizacyjne, procedury ciągną się latami. Urzędy marszałkowskie powinny wywierać nacisk na wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Powołaliśmy spółkę celową BES Kraftwerksanlagen Sp. z o. o., która upowszechnia ideę termicznej utylizacji odpadów. Prezentuje funkcjonowanie takich inwestycji, które produkują prąd i ciepło, a ich właściciel otrzymuje pieniądze za odbiór odpadów. Ten biznes okazuje się na Zachodzie opłacalny, u nas powinien być także (30 lat amortyzacji, zyskowna sprzedaż tzw. zielonego certyfikatu).

Energoinstal liczy na zlecenia budowy bloków parowo-gazowych i kotłów na biomase od polskich czy też obecnych w Polsce koncernów energetycznych. Inwestycja w nowej lokalizacji trwa bardzo długo (procedury), istnieje pomysł by je realizować obok istniejących elektrowni węglowych czy elektrociepłowni. Zarządza takim przedsięwzięciem specjalnie powołana spółka.

– Tak się dzieje w Niemczech – zapewnia prezes Więcek. – Inny pomysł to modernizacja istniejących kotłów węglowych, a w rzeczywistości wymiana ich na spalające biomasę. My możemy podjąć się takiej operacji.

Czas kryzysu, czyli bez paniki

Spowolnienie gospodarcze jest odczuwalne i w Energoinstal. Moce produkcyjne fabryki zostały ograniczone o 50 proc. w stosunku do 2007 r. Mniejsza jest liczba inwestycji w Europie Zachodniej spowodowana utrudnionym dostępem inwestorów do finansowania. A jednak zdaniem prezesa Stanisława Więcka tegoroczny portfel zamówień jest wypełniony, a jego wartość jest wyższa prawie o 50% od ubiegłego roku. Tegoroczne wyniki będą wyraźnie lepsze niż w 2008 r. (w ramach grupy 159,62 mln zł przychodów, 6,47 mln zysku netto).

– I półroczcie br. było jednym z najlepszych w historii firmy. Obecnie eksport spółki matki sięga 92–95 proc. obrotów (w grupie ok. 70 proc.), przy rentowności 10 proc. – mówi prezes. – Sporo inwestujemy, np. w ubr. oddaliśmy do użytku w Katowicach halę produkcyjno-magazynową o pow. 4200 mkw. wyposażoną m.in. w dwie suwnice 12 t i nowoczesne ciągi technologiczne, unowocześniliśmy wydział w zakładzie w Porębie (budujemy tam Centrum Technik Laserych), kupiliśmy wiele maszyn i urządzeń, wprowadziliśmy system informatyczny SAP. Wartość inwestycji w 2008 r. przekroczyła 30 mln zł, w obecnym będzie na tym samym poziomie.

O katowickiej firmie można by jeszcze bardzo wiele napisać. O licznych nagrodach, wyróżnieniach, certyfikatach czy honorach, które spotkały jej szefa, dowodach uznania nie tylko przez ludzi biznesu, ale i kultury, sportu czy mediów. Grupa Energoinstal S.A. jest sponsorem wielu wydarzeń kulturalnych, donatorem Teatru Śląskiego im. Stanisława Wyspiańskiego, sportu (koszykówka, szermierka, żużel, piłka nożna). Wspomaga finansowo i rzeczowo byłych pracowników będących w potrzebie, obecnym może udzielić gwarancji na kredyt bankowy. Pracownicy z jubileuszu pracy otrzymują cenne prezenty (markowe zegarki, sztabki srebra lub złota z brylancikiem) wraz z wygrawerowaną dedykacją.

Energoinstal to firma rodzinna, słowem prezes Stanisław Więcek, syn Michał, wiceprezes, którzy byli powyżej cytowani oraz drugi syn – Jarosław, wiceprezes, dyrektor logistyki i nadzoru właścicielskiego. Pytam szefa co sprawia mu największą satysfakcję?

– Jestem dumny przede wszystkim z synów, z faktu, że zechcieli ze mną pracować, a to się rzadko zdarza. Są zaangażowani w pracę, udało nam się stworzyć coś takiego, czego nie trzeba się wstydić. Zorganizowanie całej firmy praktycznie od nowa, nadanie jej impulsów rozwojowych, musi przynosić zadowolenie.

Andrzej Uznański

**Integruje
Doradza
Promuje**